

BESLUT

Datum
2005-04-04Ärendenummer
511-4612-02

**BILDANDE AV NATURRESERVATET BOCKASKRUV I ÄLGHULTS
SOCKEN, UPPVIDINGE KOMMUN**

BESLUT

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken (1998:808) området BockaskrUV som naturreservat. Gränsen för naturreservatet skall vara den gräns som utmärks i fält med bifogad karta (bilaga 1) och gränsbeskrivning (bilaga 3) som underlag, med de eventuella mindre justeringar som förättningsmannen finner nödvändiga vid utmärkningen.

För att uppnå syftet med reservatet beslutar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla för reservatet, se nedan under RESERVATSFÖRESKRIFTER.

Länsstyrelsen fastställer bifogad skötselplan (bilaga 2) för reservatets långsiktiga vård.

Länsstyrelsen utser Skogsvårdsstyrelsen Jönköping-Kronoberg till förvaltare av reservatet.

Syftet med reservatet är att:

- bevara och restaurera ett område med barrblandskog där tall dominerar och andelen asp och björk är stor.
- skogens utveckling i huvudsak skall formas av naturliga processer, bland annat brand, eller av skötselinsatser som efterliknar naturliga processer. Ett undantag är att granen aktivt ska begränsas i delar av området för att gynna tall och löv.
- den biologiska mångfalden i området skall bevaras och öka i takt med att skogen blir äldre och inslaget av lövträd, gamla träd, grova träd, död ved och bränd ved ökar.
- området skall vara en tillgång för det rörliga friluftslivet.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden i naturreservatet

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. borra, spränga, gräva, schakta, dämna, dika, dikesrensa, utfylla, tippa, lägga upplag eller utföra annan åtgärd som förändrar områdets landformer eller avrinningsförhållanden,
Anmärkning: underhåll av befintliga vägar och rensning av vägdiken får ske,
2. bedriva täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord, torv eller annan jordart,
3. ta bort eller skada stengärdesgård eller odlingsröse,
4. uppföra byggnad eller anläggning,
Anmärkning: jakttorn får uppföras efter tillstånd från förvaltaren av reservatet
5. anlägga ny väg eller vändplats,
6. uppföra mast, antenn, luft- eller markledning,
7. avverka, gallra, röja, bortföra levande eller döda träd eller buskar, markbereda, plantera eller så träd, buskar eller andra växter,
8. stödutfodra vilt,
9. ändra faunans sammansättning genom införande av nya arter,
10. sprida eller använda kalk, gödselmedel, bekämpningsmedel eller andra kemikalier,
11. upplåta mark för tävlingar eller annan verksamhet som kan medföra markslitage, föroreningar eller kan störa djurlivet.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar iordningställs och åtgärder vidtas:

1. utmärkning av reservatsgräns och information om reservatet som framgår av fastställd skötselplan,
2. att de skötselåtgärder vidtas inom reservatet, som framgår av fastställd skötselplan. Utfallande virke i samband med naturvårdsåtgärder, som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan, tillfaller reservatsförvaltaren om inget annat avtalats med fastighetsägaren,
3. iordningställande av anordningar för allmänheten som anges i fastställd skötselplan såsom parkeringsplatser, strövstigar och enkla rastplatser,
4. åtgärder för vetenskaplig undersökning som i förväg godkänts av Länsstyrelsen.

C. Föreskrifter med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet och om ordningen i övrigt inom området (gäller för allmänheten)

Utöver förbud och föreskrifter i annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. skada ytbildning eller naturföremål exempelvis genom att gräva, borra, hugga, måla, mejsla eller på annat sätt skada t.ex. berghällar, block, träd (levande och döda), buskar eller övrig vegetation,
Anmärkning: bär och matsvamp för husbehov samt enstaka exemplar av växter får plockas;
2. köra eller parkera motordrivet fordon eller släpvagn annat än på parkeringsplats som är anvisade i fastställd skötselplan,

BESLUT

Datum
2005-04-04

Ärendenummer
511-4612-02

3. störa djurlivet t.ex. genom närgånget uppträdande vid fågelbo eller gryt,
4. sätta upp tavla, skylt, affisch eller därmed jämförlig anordning,
5. snitsla spår, anordna orienteringskontroll eller annan tävling som kan verka störande på naturmiljön.

Föreskrifterna under A, B och C utgör inte hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som behövs för att tillgodose ändamålet med reservatet enligt fastställd skötselplan.

Föreskrifterna under C träder i kraft den dag som framgår av kungörandet i länets författningssamling och i ortstidning. Föreskrifterna gäller även om de överklagas.

Utöver ovan angivna föreskrifter gäller annan lagstiftning bl.a. miljöbalken, jaktlagstiftning, terrängkörningslagen och kulturminneslagen.

ADMINISTRATIVA DATA

Namn: Bockaskröv

Objektnr: 1410 (gammalt ID 07-99-038)

Kommun: Uppvidinge

Församling: Älghult

Läge: Ca 11 km sydost om Älghults kyrka

Areal: Totalt 197,7 ha; varav 184,7 ha barrblandskog och 13 ha kärr

Produktiv skogsmark: 184,7 ha

BESLUT

Datum
2005-04-04

Ärendenummer
511-4612-02

Fastigheter: 7 fastigheter: Bockaskruv 2:3,
Långaskruv 1:2, Långaskruv 1:3,
Långaskruv 1:8, Älghults-Fröseke
5:11, Älghults-Fröseke 13:1,
Södra Rås 3:3.

Sakägare: Markägarna till ovan listade
fastigheter.

Förvaltare: Skogsvårdsstyrelsen Jönköping-
Kronoberg

Ekonomisk karta: 5F2j Fröseke, 5F2i Fröseke

Natura 2000,
typ: SCI
områdeskod: SE0320230
naturtypskod: Västlig taiga (9010) 184,7 ha;
Öppna svagt välvda mossar,
fattiga och intermediära kärr och
gungflyn (7140) 13 ha

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Det aktuella området är beläget ca 3 km sydost om Alstermo samhälle och ca 3 km nordväst om Fröseke samhälle i Uppvidinge kommun i östligaste delen av Kronobergs län. Arealen är 197,7 ha. Berggrunden består av granit. Berg i dagen finns på enstaka spridda ställen. Jordarten består av morän med spridda inslag av torvmark. Topografin är småkuperad och blockrik. Flyttblock är vanliga och på några ställen finns rena blockfält.

Skogarna i området består till största del av blandskog av tall, gran, björk och asp. Dessutom finns ren tallhedskog, tallsumpskog, granskog samt al- och björksumpskog. Huvuddelen av området är påverkat av skogsbrand. I området finns på många ställen mycket gammal och grov asp och gott om grova torrträd och lågor av asp. Även av björk och klibbal finns gamla träd, torrträd och lågor. Öster om Harkärret finns inslag av sälg, ek, ask och hassel. I området som helhet finns fem bestånd som har slutavverkats under senare decennier och som idag är

ungskogar. I övriga delar ligger åldern mellan 100 och 170 år.

Förutom skogsmark finns öppna kärr i nordvästra delen och i ett stråk tvärs genom centrala delen. Inom området finns fem något större öppna kärr (1-4 ha), varav Östra dammen och Harkärret är de största. Därutöver finns flera mindre våtmarker och sumpskogsstråk. Genom området rinner vattendraget Bredabäck som nere vid Fröseke rinner ut i Alsterån.

I området finns ett antal arter som är hotade i dagens skogslandskap, s.k. rödlistade arter. Hållav, skuggmossa och vedtrappsmossa är beroende av hög och jämn luftfuktighet och i det sistnämnda fallet död ved. Vit vedfingersvamp, kandelaberfingersvamp och veckticka är tre rödlistade svampar som växer på död ved av asp. På en gammal ek vid Östra dammen finns rosa skärelav och på gamla rester av trögärdesgårdar förekommer dvärgbägarlav. Knärot, linnéa, lopplummer och revlummer förekommer. Öster om Harkärret är vegetationen lite rikare med inslag av blåsippa, skogssallat och piprör. Området har en god tjäderstam. Stjärtmes, tofsmes och hackspettar syns ofta. Trana häckar i Harkärret.

Historia och kulturlämningar

Järnmalm har utvunnits i höljor i bäcken. På flera ställen utmed bäcken finns slagghögar kvar, så kallade "sinnerskutebackar". Under 1600- och 1700-talet var produktion av tjära, beck och träkol av skogsvirke en viktig del av försörjningen. I området finns rester av minst tre tjärdalar och ett antal kolbottnar. En av tjärdalarna, som är belägen i östra delen, är den enda registrerade fornlämningen i området. Skogen har också använts för uttag av ved, virke och som utmarksbeten. Starrkärren har tjänat som slåttermarker och rester av tre ängslador finns ännu kvar i området.

Inom området finns idag ingen bebyggelse. Det har dock funnits minst en bosättning inom området under de senaste seklerna. Torpet Abrahamsmåla, i nordvästra kanten, är den som framträder tydligast med husgrunder, stenmurar och odlingsrösen.

BESLUT

Datum
2005-04-04

Ärendenummer
511-4612-02

En gammal, ställvis stensatt körväg som löper i sydostlig riktning kan skönjas i nordöstra delen av området. Den nordöstra gränsen följer en banvall efter en järnväg som fanns mellan 1920 och 1963.

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Områdets naturvärden uppmärksammades för första gången i samband med en avverkningsanmälan i slutet av 1994.

Företaget Pro Natura (Leif Andersson) gjorde tillsammans med svampexperten AnnChristin Nyström 1995 en översiktlig inventering av främst mossor, lavar och svampar samt en beskrivning och bedömning av områdets naturvärden.

Länsstyrelsen har den 30 augusti 2002 hållit ett informationsmöte i Alstermo Folkets hus om planerna på att bilda ett naturreservat.

Länsstyrelsen har låtit SVEFA AB värdera det intrång som föreskrifter och skötselplan medför. Länsstyrelsen har uppdragit åt Fastighetskonsult Torkel Öste AB att träffa överenskommelse om intrångsersättning med de sju markägarna. Överenskommelser är klara med sex av dessa.

Irma Karlsson, ägare till fastigheten Långaskruv 1:8 (Östra Dammen), har skrivit till Länsstyrelsen och framfört i huvudsak följande. Karlsson gav som löfte då hon skrevs som ägare för fädernegården att behålla fastigheten ograverad och sedan överlåta den till sina barn. Hon har därefter skött fastigheten på bästa sätt. Hon säger att hon därför inte kan avvara Östra Dammen till naturreservat och finner inte heller att det är nödvändigt enligt den inventering av kryptogamer och den naturvärdesbedömning som gjorts. Hon anser att hennes mark helt bör uteslutas från reservatet.

Ett förslag till beslut om bildande av reservat har i juni 2004 skickats till samtliga markägare och de har förelagts att komma in med eventuella erinringar inom viss tid. I förslaget hade gränsen för reservatet ändrats så att betydligt mindre del av

BESLUT

Datum
2005-04-04

Ärendenummer
511-4612-02

Irma Karlssons fastighet ingick jämfört med det förslag som presenterades på mötet i Alstermo. I det nya förslaget berördes 5,7 ha (tidigare 11,9 ha) av Karlssons fastighet av reservatet, varav endast 2,2 ha är produktiv skogsmark och resterande del impediment.

Irma Karlsson (se ovan) säger i sitt yttrande över det nya förslaget i huvudsak följande. Det nya förslaget är sämre än det förra och oacceptabelt. Det visar att Länsstyrelsen enbart beaktar naturvårdsaspekter och struntar i skogsvårdsaspekter eftersom det är omöjligt att bedriva ett effektivt skogsbruk på en liten skift på 6 ha som blir kvar utanför reservatet. Karlsson anger att hennes ställningstagande fortfarande är att hon överhuvudtaget inte vill gå med i naturreservatet. Argumenten är de som hon framfört i tidigare brev. Om det är så att Länsstyrelsen kan tvinga sig till hennes lilla skifte, mot hennes vilja, ska den ekonomiska kompensationen ligga på en betydligt högre nivå och dessutom omfatta hela skiftet "Östra Dammen".

Staffan Meijer, ägare till Bockaskröv 2:3, framför i yttrande att det bör förtydligas i skötselplanen att nyttjande av deras privata skogsbilväg ska föregås av överenskommelse om ersättning i god tid före varje åtgärd. I övrigt har han inga invändningar emot föreslagen skötselplan.

Sveaskog, ägare till Södra Rås 3:3, framför i sitt yttrande att förslaget föregåtts av samråd mellan Länsstyrelsen och Sveaskog samt att föreslagen avgränsning överensstämmer väl med vad man kommit överens om. Naturvårdsverket avser att förvärva den aktuella marken på Sveaskogs fastighet. Vid överlåtelse av mark till Naturvårdsfonden har Sveaskog kommit överens med NV om principen att genomföra fastighetsöverlåtelse innan beslut tas om reservatsbildning. Sveaskog utgår från att principen gäller även i detta ärende. Mot bakgrund av att aktuell mark ska överlåtas finner Sveaskog inga skäl att lämna synpunkter på skötselplanen.

Förslaget till beslut har även skickats på remiss till berörda myndigheter och föreningar. Följande yttranden har kommit in.

BESLUT

Datum
2005-04-04

Ärendenummer
511-4612-02

Uppvidinge kommuns kultur- och fritidsutskott har yttrat sig i ärendet och ställer sig positiva till bildandet av naturreservatet.

Skogsvårdsstyrelsen tillstyrker i sitt yttrande bildandet av naturreservatet. I yttrandet framförs i övrig följande. Beslutet och skötselplanen är välformulerade och pedagogiska. De föreslagna åtgärderna är bra, t.ex. naturvårdsbränning, och det är mycket viktigt att de genomförs. Skrivningarna kring bränning bör dock göras så allmänna som möjligt till dess en bränningsstrategi upprättas för Kronobergs och Kalmars län. Det är lämpligare att bränna större områden och vid färre tillfällen. För att kunna utnyttja naturliga hinder för branden behöver man ha möjlighet att variera storleken på de områden som bränns. Vattnets status och naturvärden bör beskrivas. För närvarande går det att föryngra tall medan aspföryngring är svår. Det kan bli nödvändigt att hägna områden mot vilt för att få upp asp.

Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) tillstyrker i sitt yttrande bildandet av naturreservatet. De framför att det är jordlagrens sammansättning och bildningssätt, samt även det därav följande sparsamma markutnyttjandet, som orsakat reservatets speciella vegetationsmiljö. Detta bör framhållas på de informationstavlor som ska sättas upp. SGU har vidare bl.a. beskrivit förloppet för inlandsisens avsmältning i trakten samt hur de typiska tidvis vattenfyllda slutna sänkorna har bildats, s.k. "floar".

MOTIVERING

Många växter och djur som naturligt förekommer i det svenska skogslandskapet är idag hotade till sin existens. Många av dem är beroende av mycket gamla och grova träd eller död ved, företeelser som är ovanliga i den brukade skogen. Detta gäller t.ex. vissa lavar, svampar, mossor, insekter och fåglar. Vissa arter, främst insekter och svampar, är beroende av brand. Att på vissa platser skydda skogsområden från gängse avverkning förbättrar förutsättningarna för att hotade arter ska kunna

BESLUT

Datum
2005-04-04

Ärendenummer
511-4612-02

finnas kvar och utveckla livskraftiga bestånd. Riksdagen har därför i miljömålet "Levande skogar" beslutat att mer skog ska skyddas som bl.a. naturreservat.

Historiskt sett, innan människan styrde utvecklingen, har skogslandskapet i länets nordöstra del präglats av talldominerad barrskog med ofta återkommande skogsbränder och påföljande lövsuccessioner med asp och björk. Det viktigaste skälet till att det aktuella skogsområdet är intressant från naturvårdssynpunkt är att delar av löv- och tallgenerationerna uppkommit efter brand. Hela området har idag ovanligt stort lövinslag. I skogen finns bl.a. gott om grov asp och en riklig förekomst av grova lågor och torrträd av asp. Skogen har i stora delar kunnat utvecklas utan skogliga åtgärder i flera decennier, många bestånd består därför av gammal skog.

Skogens utveckling ska i huvudsak formas av naturliga processer eller av skötselinsatser som efterliknar sådana processer. Från detta bedömer Länsstyrelsen att ett undantag ska göras nämligen att granen ska begränsas i vissa delar av området. Motivet till detta är att granen har gynnats av människan och spridits på ett framgångsrikt sätt och idag präglar stora delar av landskapet. Syftet med skötseln är att bevara och förstärka de stora naturvärdena genom att låta skogen bli ännu äldre, öka inslaget av död ved, successivt skapa nya lövbestånd eller stort lövinslag, bl.a. genom bränning. Området ska på landskapsnivå vara en del i en geografisk koncentration av brandpåverkade områden i sydöstra Sverige där brandberoende arter kan fortleva. På beståndsnivå ska brandberoende arter med mer begränsad spridningsförmåga gynnas genom att brand på sikt ska återkomma till samma plats.

Området bedöms ha sådana värden att det bör ingå i "Natura 2000", vilket är EUs naturvårdsprogram i enlighet med habitatdirektivet (92/43/EEG) och fågeldirektivet (79/409/EEG). Regeringen har därför den 1 april 2004 föreslagit bl.a. detta området till EU-kommisionen.

BESLUT

Datum
2005-04-04

Ärendenummer
511-4612-02

I översiktsplanen för Uppvidinge kommun (antagen 1991) finns inga motstående intressen redovisade.

Kravet på att fastigheten Långaskröv 1:8 inte ska ingå i naturreservatet överhuvudtaget skulle medföra en från naturvårdssynpunkt olämplig gräns genom det värdefulla skogsområdet öster om våtmarken Östra Dammen. Vegetationen är här rikare än i övriga reservatet med blåsippa, skogssallat och stora mängder piprör samt enstaka sälgar, ekar, askar och hassel. Utmed en bäck finns i vissa delar alsumpskog.

Bevarandet av naturvärdena i området går inte att förena med ekonomiskt skogsbruk och ett långsiktigt skydd kan endast garanteras genom att naturreservat inrättas. Länsstyrelsen bedömer, vid en intresseprövning enligt 7 kap 25 § miljöbalken, att reservatsföreskrifternas utformning innebär en rimlig balans mellan de värden som ska skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten. Reservatsbildningen är förenlig med miljöbalkens mål i 1 kapitlet och de grundläggande bestämmelserna för hushållning med mark- och vattenområden i 3 och 4 kapitlet miljöbalken.

FÖRORDNANDE OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Länsstyrelsen förordnar, med stöd av 16 § delgivningslagen (1970:428), att delgivning av detta beslut skall ske genom kungörelse. Kungörelsen skall inom 10 dagar införas i tidningarna Smålandsposten och Barometern.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen, Kungsgatan 8, Växjö.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas genom skrivelse till regeringen. Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen i Kronobergs län, 351 86 VÄXJÖ. Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från det att beslutet kungjorts, annars kan inte regeringen pröva överklagandet.

BESLUT

Datum
2005-04-04

Ärendenummer
511-4612-02

Överklagandet bör innehålla följande:

- Hänvisning till detta beslut, diarie-nummer 511-4612-02
- Vad som ska ändras
- Namnteckning, namnförtydligande och adressuppgifter
- Eventuella handlingar som stöder överklagandet

Beslut i ärendet har fattats av landshövdingen Lars-Åke Lagrell. I handläggningen av ärendet, i vilket byrådirektören Helene Pettersson varit föredragande, har även närvarit länsrådet Claes Sjöblom, miljövårdsdirektören Carl-Philip Jönsson, byrådirektören Elisabet Ardö, länsjurist Lena Stjernqvist och arkeologen Lars-Erik Englund.

Lars-Åke Lagrell

Helene Pettersson

Delgivningssätt

Beslutet skall kungöras i länets författningssamling samt i ortstidning enligt 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. jämfört med 16 § delgivningslag (1970:428).

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Gränsbeskrivning
4. Miljöbalkens regler om naturreservat
5. Sändlista

Bilaga 1, karta

Beslut om bildande av
naturreservatet Bockaskröv

2005-04-04

Svart linje - gräns

1:12000

